

Mzda a insolvence

Podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. [118/2000](#) Sb. mzdové nároky může zaměstnanec uplatnit nejvýše v rozsahu odpovídajícím splatným mzdovým nárokům za 3 kalendářní měsíce rozhodného období. Mzdové nároky může zaměstnanec uplatnit u krajské pobočky Úřadu práce nebo kontaktního pracoviště této pobočky nejvýše v rozsahu odpovídajícím splatným mzdovým nárokům nevyplaceným zaměstnavatelem za 3 kalendářní měsíce rozhodného období, kterým je – jak plyne z ustanovení § 3 písm. a) zákona č. [118/2000](#) Sb. - kalendářní měsíc, ve kterém bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo ve kterém byl podán insolvenční návrh, jakož i 3 kalendářní měsíce předcházející tomuto měsíci a 3 kalendářní měsíce následující po tomto měsíci. Zaměstnanec nemusí vyčkávat na splatnost všech mzdových nároků, které chce u krajské pobočky Úřadu práce nebo kontaktního pracoviště této pobočky uplatnit, ale může je uplatňovat postupně, jakmile se jednotlivě stanou splatnými; sám přitom rozhoduje o tom, za které tři měsíce rozhodného období bude mzdové nároky uplatňovat. Byly-li mzdové nároky uplatněné zaměstnancem Úřadem práce České republiky prostřednictvím jeho krajské pobočky alespoň zčásti uspokojeny, může zaměstnanec uplatnit další mzdové nároky vůči témuž zaměstnavateli až po uplynutí 12 měsíců ode dne vydání příkazu k úhradě mzdových nároků.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 5865/2016, ze dne 27.6.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce L. H., zastoupeného Mgr. J.Ú., advokátem se sídlem v Č.B., za účasti České republiky - Úřadu práce České republiky v P., krajské pobočky v Č.B., o 35 000 Kč, vedené u Okresního soudu ve Vsetíně - pobočky ve Valašském Meziříčí pod sp. zn. 17 C 151/2013, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. května 2016 č. j. 16 Co 14/2016-106, tak, že rozsudek krajského soudu se zrušuje a věc se vrací Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Rozhodnutím Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 10. 1. 2012 č. j. CBA-4/2012 byla zamítnuta žádost žalobce o uspokojení mzdových nároků za měsíc červenec 2011 ve výši 35 000 Kč podaná podle zákona č. [118/2000](#) Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, ve znění pozdějších předpisů, s odůvodněním, že nebyla splněna podmínka pro uspokojení mzdových nároků žalobce stanovená v § 5 odst. 1 uvedeného zákona, podle něhož „zaměstnanec po uspokojení alespoň části uplatněných mzdových nároků může uplatnit další mzdové nároky vůči témuž zaměstnavateli až po uplynutí 12 měsíců ode dne vydání příkazu k úhradě mzdových nároků“, neboť žalobce požádal dne 10. 8. 2011 o uspokojení mzdových nároků nevyplacených zaměstnavatelem R&R cargo Holding s. r. o., příkaz k úhradě jeho mzdových nároků byl vydán dne 22. 11. 2011 a další žádost o uspokojení mzdových nároků žalobce podal dne 4. 1. 2012.

Ministerstvo práce a sociálních věcí rozhodnutím ze dne 14. 5. 2013 č. j. 2013/28138-422 zamítlo odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Českých Budějovicích a toto rozhodnutí potvrdilo.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 2. 8. 2013 č. j. 10 Ad 16/2013-11 odmítl žalobu podanou dne 17. 7. 2013, kterou se žalobce domáhal, aby rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne

14. 5. 2013 č. j. 2013/28138-422 bylo zrušeno, a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Dospěl k závěru, že žalobce se domáhá přezkoumání rozhodnutí, kterým bylo rozhodováno o jeho mzdových nárocích, tedy o plnění ze soukromoprávních vztahů, a že proto není soudem věcně příslušným k projednání věci; současně žalobce poučil, že může podat ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení žalobu podle § 244 a násl. občanského soudního řádu „u obecného soudu účastníka, na jehož návrh bylo řízení před správním orgánem zahájeno“. Usnesení nabylo právní moci (podle potvrzení uvedeného ve spise) dnem 28. 8. 2013.

Žalobce poté podal u Okresního soudu ve Vsetíně dne 27. 9. 2013 další žalobu, kterou se domáhal, aby mu byly „přiznány splatné mzdové nároky za měsíc červenec 2011 v částce 35 000 Kč nevyplacené zaměstnavatelem R&R cargo Holding s. r. o., IČ 28124201“ podle ustanovení § 9 odst. 3 zákona č. [118/2000](#) Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, a tím bylo „nahrazeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 10. 1. 2012 č. j. CBA-4/2012“. Žalobu zdůvodnil zejména tím, že rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 10. 1. 2012 č. j. CBA-4/2012 byla zamítnuta jeho žádost ze dne 4. 1. 2012 o uspokojení mzdových nároků vůči bývalému zaměstnavateli R&R cargo Holding s. r. o., a to mzdy za měsíc červenec 2011 ve výši 5 000 Kč a odstupného ve výši 30 000 Kč, z důvodu, že na základě žádosti ze dne 10. 8. 2011 byly jeho mzdové nároky uspokojeny příkazem k úhradě ze dne 22. 11. 2011 a v případě „druhé“ žádosti ze dne 4. 1. 2012 nebyla splněna zákonná podmínka podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. [118/2000](#) Sb. a že Ministerstvo práce a sociálních věcí rozhodnutím ze dne 14. 5. 2013 č. j. 2013/28138-422 zamítlo jeho odvolání proti uvedenému rozhodnutí a potvrdilo je. Uvedl, že vzhledem k tomu, že jeho „ostatní“ mzdové nároky nebyly v době první žádosti ze dne 10. 8. 2011, kterou požádal o uspokojení mzdových nároků za květen a červen 2011, „dosud splatné“, tak „další“ žádostí ze dne 4. 1. 2012 uplatnil mzdové nároky spočívající ve mzdě 5 000 Kč za měsíc červenec 2011 a odstupném ve výši 30 000 Kč, které byly splatné až ke dni 31. 8. 2011 z důvodu, že ke dni 15. 7. 2011 okamžitě zrušil pracovní poměr se zaměstnavatelem. Má za to, že lhůta 12 měsíců uvedená v ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. [118/2000](#) Sb. je „pouze lhůtou k vyplacení již uplatněných mzdových nároků“, tj. nároků, které byly řádně uplatněny ve lhůtě 5 měsíců a 15 kalendářních dnů podle ustanovení § 4 odst. 5 zákona č. [118/2000](#) Sb. a které nemohly být vzhledem k omezení věty první ustanovení § 5 odst. 2 tohoto zákona „v plné výši“ uspokojeny. Zdůraznil, že z textu zákona nevyplývá, že by uspokojení dalších mzdových nároků zaměstnance bylo vázáno na zahájení nového insolvenčního řízení, a že je navíc „přehlížena“ skutečnost, že jeho „první“ žádost o uspokojení mzdových nároků za květen a červen 2011 byla podána v rámci „prvního“ insolvenčního řízení a žádost „v předmětné věci“ se již vztahuje k dalšímu insolvenčnímu řízení, které bylo následně skončeno pro nedostatek majetku úpadce; žalobcem uplatněné mzdové nároky proto spadají do rozhodného období jak pro případ „prvního“ insolvenčního řízení, tak do období pro insolvenční řízení „druhé“. Uvedl, že zákon nestanoví, že v případě dalších mzdových nároků se má jednat o mzdové nároky, které zaměstnanci vznikly později, tj. že se nejedná o nároky, které zaměstnanec mohl uplatnit již v první žádosti. Uzavřel, že „zákon nikde nelimituje“ ani neukládá zaměstnanci povinnost uplatnit veškeré možné mzdové nároky jedinou žádostí pod sankcí ztráty nároku touto jedinou žádostí neuplatněného, že pouze dává zaměstnanci „maximální možnost uplatnit mzdové nároky nejvýše v rozsahu odpovídajícím splatným mzdovým nárokům za tři kalendářní měsíce rozhodného období“ a že nikde není zakázáno učinit více postupných žádostí ohledně nároků v „maximálním souhrnném limitu“.

Okresní soud ve Vsetíně – pobočka ve Valašském Meziříčí usnesením ze dne 9. 1. 2014 č. j. 17 C 151/2013-17 žalobu odmítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Poté, co zjistil, že rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 14. 5. 2013 č. j. 2013/28138-422 bylo žalobci doručeno dne 16. 5. 2013 a že žaloba, která byla usnesením Městského soudu v Praze ze dne 2. 8. 2013 č. j. 10 Ad 16/2013-11 odmítnuta, byla soudu „doručena elektronicky

dne 17. 7. 2013“, dovodil, že žaloba byla u Okresního soudu ve Vsetíně podána dne 27. 9. 2013 před uplynutím jednoměsíční lhůty uvedené v ustanovení § 82 odst. 3 občanského soudního řádu, že však je přesto opožděná. Včasným podáním žaloby u Okresního soudu ve Vsetíně dne 27. 9. 2013 totiž ve smyslu ustanovení § 82 odst. 3 občanského soudního řádu zůstaly zachovány účinky „zahájení řízení žalobou doručenou Městskému soudu v Praze dne 17. 7. 2013“, přičemž dvouměsíční hmotněprávní lhůta podle ustanovení § 247 odst. 1 občanského soudního řádu uplynula již dnem 16. 7. 2013. Žaloba proto musela být podle ustanovení § 250g odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu odmítnuta, neboť byla podána až po uplynutí lhůty uvedené v ustanovení § 247 občanského soudního řádu.

K odvolání žalobce Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 30. 4. 2014 č. j. 16 Co 49/2014-33 potvrdil usnesení soudu prvního stupně a rozhodl, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud poukázal na právní názor uvedený ve stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2011 sp. zn. Cpjn 201/2011 a dovodil, že lhůta k podání žaloby uvedená v ustanovení § 247 odst. 1 větě první občanského soudního řádu je „lhůtou zákonnou procesněprávní“ a že - v případě, že žalobce nejprve podal žalobu ve správním soudnictví a po jejím odmítnutí u „obecného soudu“ - je lhůta zachována, „došla-li odmítnutá žaloba alespoň posledního dne lhůty soudu příslušnému k věcem správního soudnictví nebo byla-li odevzdána orgánu, který má povinnost mu ji doručit“. Z předložených listin odvolací soud zjistil, že „email obsahující žalobu k Městskému soudu v Praze byl odeslán dne 16. 7. 2013 v 15:40:04 hod. a dorazil dne 16. 7. 2013 v 15:41:14 hod.“, z důvodu „technické poruchy na emailových serverech Ministerstva spravedlnosti ve dnech 16. a 17. 7. 2013“ však byl na elektronickou podatelnu Městského soudu v Praze doručen až dne 17. 7. 2013 v 15:59:18 hod., a uzavřel, že „elektronické podání doručované prostřednictvím veřejné datové sítě na elektronickou adresu soudu se považuje za dodané a doručené soudu, je-li dostupné elektronické podatelně“, že „provozovatel veřejné datové sítě (popřípadě provozovatel emailového serveru) není orgánem, který má povinnost podání doručit ve smyslu ustanovení § 57 odst. 3 občanského soudního řádu“, a že proto „učiní-li účastník řízení podání soudu v elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě, nese procesní odpovědnost za to, že při zvolené formě komunikace takové podání dojde soudu na elektronickou podatelnu včas, tedy před uplynutím zákonné lhůty“. Protože elektronické podání obsahující žalobu došlo na elektronickou podatelnu Městského soudu v Praze až dne 17. 7. 2013, je závěr soudu prvního stupně o opožděnosti žaloby správný, neboť „technická porucha na emailových serverech Ministerstva spravedlnosti není z hlediska posouzení včasnosti žaloby (zachování zákonné lhůty pro její podání) právně relevantní“.

K dovolání žalobce Nejvyšší soud České republiky usnesením ze dne 13. 3. 2015 č. j. 21 Cdo 4667/2014-49 změnil usnesení odvolacího soudu tak, že usnesení soudu prvního stupně ze dne 9. 1. 2014 č. j. 17 C 151/2013-17 se mění tak, že žaloba podaná u okresního soudu dne 27. 9. 2013 se pro opožděnost neodmítá. Dospěl k závěru, že vzhledem k tomu, že (nová) žaloba byla podána u soudu příslušného k občanskému soudnímu řízení (Okresního soudu ve Vsetíně) dne 27. 9. 2013, tedy před uplynutím lhůty jednoho měsíce od právní moci usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 8. 2013 č. j. 10 Ad 16/2013-11, jež nabylo právní moci dnem 28. 8. 2013, nastal vůči ní účinek popsáný v ustanovení § 82 odst. 3 občanského soudního řádu a žalobu je proto třeba pokládat za včasnou, aniž by bylo v tomto směru jakkoliv významné, zda od doručení rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 14. 5. 2013 č. j. 2013/28138-422 žalobci do podání žaloby u soudu příslušného k věcem správního soudnictví uplynula nebo neuplynula lhůta dvou měsíců uvedená v ustanovení § 247 odst. 1 větě první občanského soudního řádu, a že otázkou, kdy došla Městskému soudu v Praze v elektronické podobě žaloba proti pravomocnému rozhodnutí správního orgánu, nebylo zapotřebí se v projednávané věci vůbec zabývat.

Okresní soud ve Vsetíně - pobočka ve Valašském Meziříčí rozsudkem ze dne 14. 10. 2015 č. j. 17 C

151/2013-85 rozhodl, že „žalobci se přiznávají mzdové nároky za měsíc červenec 2011 ve výši 28 000 Kč“ s tím, že „tento rozsudek nahrazuje rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 10. 1. 2012 č. j. CBA-4/2012“, a že žalobci se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení. Vycházel ze zjištění, žežalobce se zaměstnavatelem R&R cargo Holding s. r. o., u kterého pracoval od 1. 11. 2010 jako „řidič MKD“ za sjednanou „měsíční mzdu 10 000 Kč + 5 000 Kč měsíčně na vyrovnání přesčasů“, dne 15. 7. 2011 okamžitě zrušil pracovní poměr z důvodu, že mu nezaplatil mzdu za měsíc květen 2011, že na společnost R&R cargo Holding s. r. o. byly podány dva návrhy na zahájení insolvenčního řízení, kdy „první“ z nich, doručený soudu dne 13. 7. 2011, byl odmítnut a konkurz prohlášený na tuto společnost na základě „druhého“ návrhu doručeného soudu dne 22. 9. 2011 byl usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 9. 2012 č. j. KSCB 27 INS 17203/2011-B-16 zrušen z důvodu zcela nedostačujícího majetku dlužníka pro uspokojení věřitelů, že na základě žádosti ze dne 10. 8. 2011 byly žalobci rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 30. 8. 2011 č. j. CBA 216/2011 přiznány mzdové nároky za měsíce květen a červen 2011, a to 8 860 Kč za každý měsíc, že rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 10. 1. 2012 č. j. CBA 4/2012 byla zamítnuta další žádost žalobce (podaná dne 4. 1. 2012) o uspokojení mzdových nároků za měsíc červenec 2011, a to mzdy ve výši 5 000 Kč a odstupného ve výši 30 000 Kč, a že Ministerstvo práce a sociálních věcí rozhodnutím ze dne 14. 5. 2013 č. j. 2013/28138-422 zamítlo odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Českých Budějovicích o této žádosti a toto rozhodnutí potvrdilo. Dovodil, že „ze znění“ ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. [118/2000](#) Sb. je zřejmé, že pokud jde o další mzdové nároky zaměstnance vůči těmto zaměstnavateli (tedy „logicky“ o jeho další žádost po uspokojení části jeho dříve uplatněných nároků), žádné zákonné ustanovení úřadu práce „nebrání“ při splnění zákonem daných podmínek jejich přiznání, avšak jejich „faktické uspokojení“, tedy vyplacení, lze učinit až po uplynutí zákonem stanovené lhůty 12 měsíců ode dne vydání příkazu k úhradě mzdových nároků, tedy nároků uplatněných nejdříve, kdy se jedná o výjimku z úpravy lhůt pro uspokojení (tj. učinění příkazu k úhradě) stanovených v § 8 a 8a tohoto zákona, že z žádného ustanovení tohoto zákona nevyplývá, že uspokojení dalších mzdových nároků vůči těmto zaměstnavateli se musí týkat „dalšího“ insolvenčního řízení vůči těmto zaměstnavateli, a že žalobce „nemohl čekat“ se svou další žádostí týkající se části nároků 12 měsíců, neboť by jeho nárok zanikl. Dospěl k závěru, že žádné ustanovení zákona č. [118/2000](#) Sb. neukládá zaměstnanci uplatnit v žádosti „veškeré existující“ mzdové nároky vůči těmto zaměstnavateli, že pokud „tak neučiní“, budou jeho další nároky uspokojeny až po uplynutí lhůty stanovené v § 5 odst. 1 tohoto zákona, a že proto žalobci vzniklo právo na uspokojení mzdových nároků také za červenec 2011, sestávající z dlužné mzdy za dobu od 1. 7. 2011 do skončení pracovního poměru dne 15. 7. 2011 a odstupného, neboť jsou splněny podmínky stanovené zákonem č. [118/2000](#) Sb. pro vyhovění „druhé“ žádosti žalobce, která byla z hlediska lhůt podle § 4 odst. 5 tohoto zákona ve vztahu k „druhému“ insolvenčnímu řízení vedenému vůči zaměstnavateli žalobce včas.

K odvolání účastníka Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 24. 5. 2016 č. j. 16 Co 14/2016-106 změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl, a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení „před soudy všech stupňů“. Nesouhlasil s argumentací soudu prvního stupně, že ustanovení § 5 odst. 1 věty druhé zákona č. [118/2000](#) Sb. stanoví pouze jinou lhůtu k plnění pro uspokojení dalších mzdových nároků vůči těmto zaměstnavateli, a to odlišně od úpravy lhůt obsažené v § 8 a v § 8a zákona č. [118/2000](#) Sb., a že úřadu práce nebrání žádné zákonné ustanovení v přiznání těchto dalších mzdových nároků vůči těmto zaměstnavateli (při splnění ostatních zákonem stanovených podmínek), že však jejich faktické uspokojení (tj. vyplacení) lze učinit až po uplynutí zákonem stanovené lhůty 12 měsíců ode dne vydání příkazu k úhradě mzdových nároků, čímž jsou logicky míněny nároky uplatněné nejdříve, neboť tato argumentace zcela opomíjí, že mzdové nároky mají mimo jiné alimentární funkci, a že je proto „nesmyslné“, aby zaměstnanec „čekal“ na uspokojení svých mzdových nároků mnoho (v „nejhorším případě“ až 12) měsíců od jejich

přiznání rozhodnutím úřadu práce, když naopak zákon stanoví úřadu práce v jiných případech poměrně krátké lhůty pro vydání příkazu k úhradě přiznaných mzdových nároků, a to „v řádu 5 až 10 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o jejich přiznání“. Dovodil, že ustanovením § 5 odst. 1 věty druhé zákona č. [118/2000](#) Sb., při jehož interpretaci nelze vycházet jen z jeho doslovného znění (gramatického výkladu), ale je třeba přihlídnout rovněž k jeho smyslu a účelu, jakož i k jeho historickému výkladu, zákonodárce využil možnosti dané čl. 4 odst. 2 a čl. 12 písm. a) směrnice 2008/94/ES, o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele, podle nichž mohou členské státy přijmout nezbytná opatření, aby se zamezilo zneužívání, a že smyslem a účelem „sporného“ ustanovení bylo zamezit tomu, aby na základě opakujících se insolvenčních návrhů byly kontinuálně podávány opakující se žádosti o uspokojení dlužných mzdových nároků vůči témuž zaměstnavateli, což bylo v „původním“ znění zákona účinném do 31. 3. 2003 vyjádřeno jednoznačně tak, že zaměstnanec „může uplatnit“ mzdové nároky v období 3 let vůči jednomu zaměstnavateli pouze jednou; novelizací zákona č. [118/2000](#) Sb. s účinností od 1. 4. 2006, zákonodárce „jednoznačně zamýšlel“ – jak vyplývá z důvodové zprávy – toliko zkrátit období, po jehož uplynutí zaměstnanec může opětovně „uplatnit“ mzdové nároky vůči jednomu a témuž zaměstnavateli, z 3 let na 1 rok, avšak v rozporu s tímto záměrem použil formulaci, že úřad práce „může uspokojit“ mzdové nároky zaměstnance uplatněné vůči jednomu a témuž zaměstnavateli v období 1 roku pouze jednou. Podle názoru odvolacího soudu se však jedná o „zjevné legislativně technické pochybení (či formulační nedůslednost)“, kdy o skutečném smyslu a účelu uvedeného ustanovení nemůže být žádných důvodných pochybností; další novelizací zákona č. [118/2000](#) Sb. s účinností od 20. 7. 2009 již pak došlo jen k upřesnění počátku běhu lhůty, po jejímž uplynutí je zaměstnanec oprávněn uplatnit další mzdové nároky vůči témuž zaměstnavateli, a to ode dne vydání příkazu k úhradě mzdových nároků. Odvolací soud proto na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl k závěru, že ustanovení § 5 odst. 1 věty druhou zákona č. [118/2000](#) Sb. je třeba vykládat tak, že zaměstnanec po uspokojení alespoň části uplatněných mzdových nároků může uplatnit další mzdové nároky vůči témuž zaměstnavateli až po uplynutí 12 měsíců ode dne vydání příkazu k úhradě mzdových nároků, a že proto správní orgán rozhodl správně, pokud žádost žalobce o uspokojení mzdových nároků za měsíc červenec 2011, podanou žalobcem dne 4. 1. 2012 za situace, kdy příkaz k úhradě byl vydán dne 22. 11. 2011, zamítl.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání. Namítá, že závěr odvolacího soudu, že ustanovení § 5 odst. 1 věty druhou zákona č. [118/2000](#) Sb. je třeba vykládat tak, že zaměstnanec po uspokojení alespoň části uplatněných mzdových nároků může uplatnit další mzdové nároky vůči témuž zaměstnavateli až po uplynutí dvanácti měsíců od vydání příkazu k úhradě mzdových nároků dle předchozí žádosti, není správný. Uvedl, že vzhledem k tomu, že v době podání jeho první žádosti dne 10. 8. 2011, kterou požádal o uspokojení mzdových nároků za měsíce květen a červen 2011, nebyly jeho mzdové nároky za červenec 2011 splatné, podal další žádost, kterou uplatnil nároky na mzdu za červenec 2011 ve výši 5 000 Kč a odstupné ve výši 30 000 Kč (a kterou musel podat ve lhůtě uvedené v ustanovení § 4 odst. 5 zákona č. [118/2000](#) Sb., jinak by nastala jejich prekluze), až dne 4. 1. 2012. Dovolacím soudem má být podle žalobce vyřešena otázka, zda zaměstnanec může uplatnit ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 věty druhé zákona č. [118/2000](#) Sb. své mzdové nároky vůči úřadu práce pouze jedinou žádostí, nebo „vícer“ žádostmi při zachování všech dalších podmínek zákona, a otázka „vyřešení vztahu lhůt“ podle ustanovení § 4 odst. 5 a § 5 odst. 1 věty druhé zákona č. [118/2000](#) Sb. Dovolatel namítá, že zákon nikde nestanoví, že v případě „dalších mzdových nároků“ se má jednat o mzdové nároky vzniklé zaměstnanci později, tedy že nejde o nároky, které mohl zaměstnanec uplatnit již v první žádosti, a že zákon nikde „nelimituje ani neukládá“ zaměstnanci povinnost uplatnit veškeré možné mzdové nároky „jednou jedinou žádostí pod sankcí ztráty nároku touto jedinou žádostí neuplatněného“. Pokud má mít mzda alimentační funkci, jak uvedl odvolací soud, pak „o to víc“ nemusí zaměstnanec vyčkávat na splatnost mzdy za celé tříměsíční období, za které lze mzdové nároky maximálně uplatňovat, a může své nároky při zachování všech ostatních podmínek uplatnit vícero postupnými žádostmi podle toho, jak splatnost mzdy postupně za jednotlivé

měsíce „nastupuje“. Dovolatel zdůraznil, že mzdové nároky uplatněné žádostí ze dne 4. 1. 2012 spadají do rozhodného období jak „pro první insolvenční řízení“ proti bývalému zaměstnavateli, tak „pro insolvenční řízení druhé“. Uzavřel, že zákon dává zaměstnanci maximální možnost uplatnit mzdové nároky nejvýše v rozsahu odpovídajícím splatným mzdovým nárokům za tři kalendářní měsíce rozhodného období, přičemž zaměstnanec může učinit více postupných žádostí ohledně nároků v maximálním souhrnném limitu 3 měsíců s omezením výše částek podle ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. [118/2000](#) Sb., a to i v průběhu lhůty 12 měsíců ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 věty druhé tohoto zákona. Navrhl, aby dovolací soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Česká republika - Úřad práce České republiky navrhla, aby dovolací soud dovolání žalobce zamítl a „potvrdil“ rozsudek odvolacího soudu, se kterým se „plně ztotožňuje“, neboť odvolací soud rozhodl v souladu s „platnou legislativou“.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) věc projednal podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „o. s. ř.“), neboť řízení ve věci bylo zahájeno přede dnem 1. 1. 2014 (srov. čl. II bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě podle ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu vydaná v řízení o věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem, pokud to zákon připouští (§ 245 a § 236 odst. 1 o. s. ř.).

Podmínky přípustnosti dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu jsou obsaženy – jak vyplývá z přiměřeného užití části čtvrté, hlavy třetí občanského soudního řádu (§ 245 o. s. ř.) – v ustanoveních § 237, 238 a 238a o. s. ř.

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

Z hlediska skutkového stavu bylo v projednávané věci mimo jiné zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu dovolacího soudu – jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř. – nepodléhá), že žalobce se zaměstnavatelem R&R cargo Holding s. r. o., u kterého pracoval od 1. 11. 2010 jako „řidič MKD“ za sjednanou „měsíční mzdu 10 000 Kč + 5 000 Kč měsíčně na vyrovnání přesčasů“, dne 15. 7. 2011 okamžitě zrušil pracovní poměr z důvodu, že mu zaměstnavatel nezaplatil mzdu za měsíc květen 2011, že na společnost R&R cargo Holding s. r. o. byly u Krajského soudu v Českých Budějovicích podány dva návrhy na zahájení insolvenčního řízení, kdy „první“ z nich, doručený soudu dne 13. 7. 2011, byl usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 7. 2011 č. j. KSCB 25 INS 12297/2011-A-7, které nabylo právní moci dne 16. 9. 2011, odmítnut a konkurs prohlášený na tuto společnost usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 12. 2011 č. j. KSCB 27 INS 17203/2011-A-17 na základě „druhého“ návrhu doručeného soudu dne 22. 9. 2011 byl usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 9. 2012 č. j. KSCB 27 INS 17203/2011-B-16 zrušen z důvodu zcela nedostačujícího majetku dlužníka pro uspokojení věřitelů, že na základě žádosti ze dne 10. 8. 2011 byly žalobci rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 30. 8. 2011 č. j. CBA

216/2011 přiznány mzdové nároky za měsíce květen a červen 2011 ve výši 8 860 Kč za každý měsíc, že odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí, ve kterém žalobce požádal o uspokojení mzdových nároků za měsíc červenec 2011 ve výši 33 400 Kč (mzdy ve výši 4 400 Kč, odstupného ve výši 24 000 Kč a náhrady mzdy za 10 dnů nevyčerpané dovolené ve výši 5 000 Kč), bylo rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 26. 10. 2011 č. j. 2011/74280-422 zamítnuto a rozhodnutí úřadu práce bylo potvrzeno, že mzdové nároky za měsíce květen a červen 2011 byly žalobci vyplaceny na základě příkazu k úhradě ze dne 22. 11. 2011, že rozhodnutím Úřadu práce - krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 10. 1. 2012 č. j. CBA 4/2012 byla zamítnuta další žádost žalobce o uspokojení mzdových nároků za měsíc červenec 2011, a to mzdy ve výši 5 000 Kč a odstupného ve výši 30 000 Kč, podaná dne 4. 1. 2012, neboť nebyla splněna podmínka pro uspokojení mzdových nároků žalobce stanovená v § 5 odst. 1 věty druhé zákona č. [118/2000](#) Sb., a že Ministerstvo práce a sociálních věcí rozhodnutím ze dne 14. 5. 2013 č. j. 2013/28138-422 odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Českých Budějovicích zamítlo a toto rozhodnutí potvrdilo.

Za tohoto skutkového stavu závisí napadený rozsudek odvolacího soudu mimo jiné na vyřešení otázky hmotného práva [výkladu ustanovení § 5 odst. 1 věty druhé zákona č. [118/2000](#) Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (dále jen „zákon č. [118/2000](#) Sb.“)], podle něhož je třeba posuzovat žádost žalobce o uspokojení mzdových nároků ze dne 4. 1. 2012], která dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena, a proto je dovolání proti rozsudku odvolacího soudu podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř, které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání žalobce je opodstatněné.

Zaměstnanec - nepatří-li mezi zaměstnance uvedené v ustanovení § 2 zákona č. [118/2000](#) Sb., na které se tento zákon nevztahuje - má v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem č. [118/2000](#) Sb. právo na uspokojení splatných mzdových nároků nevyplacených mu jeho zaměstnavatelem, který je v platební neschopnosti (§ 1a zákona č. [118/2000](#) Sb.). Zaměstnancem se pro účely tohoto zákona rozumí fyzická osoba, s níž zaměstnavatel sjednal pracovní poměr, dohodu o provedení práce za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem nebo dohodu o pracovní činnosti, na základě kterých jí vznikly v rozhodném období mzdové nároky nevyplacené zaměstnavatelem; rozhodným obdobím je kalendářní měsíc, ve kterém bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo ve kterém byl podán insolvenční návrh, jakož i 3 kalendářní měsíce předcházející tomuto měsíci a 3 kalendářní měsíce následující po tomto měsíci [§ 3 písm. a) zákona č. [118/2000](#) Sb.]. Mzdovými nároky se rozumějí mzda (plat), její náhrady a odstupné, které zaměstnanci náležejí z pracovního poměru, nebo odměna, popřípadě její náhrada, která zaměstnanci náleží podle dohody o provedení práce za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem nebo dohody o pracovní činnosti, jejichž výplatu neprovedl zaměstnavatel, který je v platební neschopnosti [§ 3 písm. b) zákona č. [118/2000](#) Sb.]. Zaměstnavatel je pro účely zákona č. [118/2000](#) Sb. v platební neschopnosti, jestliže neuspokojil splatné mzdové nároky zaměstnanců, a to dnem následujícím po dni, kdy na něho bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení, nebo po dni, kdy byl na něho podán insolvenční návrh u příslušného soudu v České republice, nebo u nadnárodního zaměstnavatele (tj. zaměstnavatele, který vedle provozování činnosti na území České republiky provozuje činnost na území nejméně jednoho dalšího členského státu Evropské unie) také dnem, kdy byl prohlášen za platebně neschopného u příslušného orgánu v jiném členském státě Evropské unie [§ 3 písm. c) a d) zákona č. [118/2000](#) Sb.].

Zaměstnanec může požádat o uspokojení svých mzdových nároků kteroukoliv krajskou pobočku

(pobočku pro hlavní město Prahu) Úřadu práce České republiky (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) nebo kontaktní pracoviště této pobočky (srov. § 4 odst. 1 větu první zákona č. [118/2000](#) Sb.). Místně příslušná krajská pobočka Úřadu práce vyvěsí na úřední desce neprodleně poté, co ji soud vyrozumí o vyhlášení moratoria před zahájením insolvenčního řízení nebo o zahájení insolvenčního řízení, informace o zaměstnavatelích, jejichž zaměstnanci mohou uplatnit své mzdové nároky u krajské pobočky Úřadu práce nebo kontaktního pracoviště této pobočky, a současně informuje o lhůtě, do které mohou zaměstnanci tyto nároky uplatnit; tyto informace rovněž sdělí ve stejné lhůtě Ministerstvu práce a sociálních věcí, které je zveřejní na své internetové stránce nejpozději následující pracovní den po jejich obdržení a současně je oznámí ve stejné lhůtě všem krajským pobočkám Úřadu práce a kontaktním pracovištím těchto poboček, které je následující pracovní den po jejich obdržení od Ministerstva práce a sociálních věcí vyvěsí na své úřední desce nebo oznámí jiným rovnocenným způsobem (srov. § 4 odst. 4 zákona č. [118/2000](#) Sb.). Mzdové nároky může zaměstnanec uplatnit nejpozději do 5 měsíců a 15 kalendářních dnů následujících po dni, kdy místně příslušná krajská pobočka Úřadu práce zveřejnila uvedené informace na úřední desce, jsou-li splněny další podmínky stanovené zákonem č. [118/2000](#) Sb.; jestliže v této lhůtě zaniklo moratorium vyhlášené před zahájením insolvenčního řízení nebo soud rozhodl o insolvenčním návrhu jinak než vydáním rozhodnutí o úpadku, lze mzdové nároky uplatnit nejpozději v den zániku moratoria nebo v den právní moci soudního rozhodnutí; nárok na uspokojení mzdových nároků, který není uplatněn v těchto lhůtách, zaniká; právo zaměstnance na uplatnění těchto mzdových nároků u soudu tím však není dotčeno (srov. § 4 odst. 5 zákona č. [118/2000](#) Sb.).

Zaměstnanec uplatní mzdové nároky u krajské pobočky Úřadu práce nebo kontaktního pracoviště této pobočky písemnou žádostí, ve které uvede zejména své jméno, rodné číslo nebo datum narození, adresu bydliště, označení zaměstnavatele, sídlo nebo místo jeho podnikání nebo jeho bydliště, výši uplatňovaných mzdových nároků, údaje potřebné pro výpočet daně z příjmů, kalendářní měsíce rozhodného období, za které uplatňuje mzdové nároky, a způsob jejich výplaty, případně označení účtu u peněžního ústavu, na který by částka odpovídající výši mzdových nároků měla být bezhotovostně převedena, a označení zdravotní pojišťovny, v jejíž prospěch se provádí odvody podle zvláštních právních předpisů; součástí žádosti mohou být i doklady, kterými může být prokázána výše uplatňovaných mzdových nároků; při uplatnění mzdových nároků je zaměstnanec povinen prokázat dobu trvání pracovního poměru, dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti (srov. § 6 zákona č. [118/2000](#) Sb.).

Podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. [118/2000](#) Sb. mzdové nároky může zaměstnanec uplatnit nejvýše v rozsahu odpovídajícím splatným mzdovým nárokům za 3 kalendářní měsíce rozhodného období. Po uspokojení alespoň části uplatněných mzdových nároků může Úřad práce České republiky prostřednictvím krajské pobočky Úřadu práce uspokojit další mzdové nároky zaměstnance uplatněné vůči témuž zaměstnavateli až po uplynutí 12 měsíců ode dne vydání příkazu k úhradě mzdových nároků.

Z citovaného ustanovení především vyplývá, že mzdové nároky může zaměstnanec uplatnit u krajské pobočky Úřadu práce nebo kontaktního pracoviště této pobočky nejvýše v rozsahu odpovídajícím splatným mzdovým nárokům nevyplaceným zaměstnavatelem za 3 kalendářní měsíce rozhodného období, kterým je – jak plyne z ustanovení § 3 písm. a) zákona č. [118/2000](#) Sb. – kalendářní měsíc, ve kterém bylo vyhlášeno moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo ve kterém byl podán insolvenční návrh, jakož i 3 kalendářní měsíce předcházející tomuto měsíci a 3 kalendářní měsíce následující po tomto měsíci. Zaměstnanec nemusí vyčkávat na splatnost všech mzdových nároků, které chce u krajské pobočky Úřadu práce nebo kontaktního pracoviště této pobočky uplatnit, ale může je uplatňovat postupně, jakmile se jednotlivě stanou splatnými; sám přitom rozhoduje o tom, za které tři měsíce rozhodného období bude mzdové nároky uplatňovat. Byly-li mzdové nároky uplatněné zaměstnancem Úřadem práce České republiky prostřednictvím jeho krajské pobočky

alespoň zčásti uspokojeny (k omezení výše uspokojovaných mzdových nároků srov. § 5 odst. 2 nebo § 9 odst. 4 zákona č. [118/2000](#) Sb.), může zaměstnanec – jak správně dovodil odvolací soud - uplatnit další mzdové nároky vůči témuž zaměstnavateli až po uplynutí 12 měsíců ode dne vydání příkazu k úhradě mzdových nároků.

V projednávané věci žalobce – jak bylo soudy zjištěno a jak vyplývá z obsahu spisu - dne 10. 8. 2011 požádal Úřad práce České republiky – krajskou pobočku v Českých Budějovicích o uspokojení mzdových nároků za měsíce květen a červen 2011 ve výši 10 000 Kč za každý měsíc nevyplacených mu jeho tehdejším zaměstnavatelem R&R cargo Holding s. r. o., na něhož byl dne 13. 7. 2011 podán u Krajského soudu v Českých Budějovicích insolvenční návrh (rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 30. 8. 2011 č. j. CBA 216/2011 bylo této jeho žádosti vyhověno v rozsahu částky 8 860 Kč za každý měsíc), a dne 15. 9. 2011 (ještě před nabytím právní moci usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 7. 2011 č. j. KSCB 25 INS 12297/2011-A-7, kterým byl uvedený insolvenční návrh odmítnut, a tedy ve lhůtě stanovené v § 4 odst. 5 věty druhé zákona č. [118/2000](#) Sb.) požádal Úřad práce České republiky – krajskou pobočku v Českých Budějovicích o uspokojení mzdových nároků za měsíc červenec 2011 ve výši 33 400 Kč (současně uvedl, že tuto žádost podává zároveň jako odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Českých Budějovicích ze dne 30. 8. 2011 č. j. CBA 216/2011, které bylo následně rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 26. 10. 2011 č. j. 2011/74280-422 zamítnuto). Vzhledem k tomu, že žalobce v následné žádosti o uspokojení mzdových nároků podané dne 4. 1. 2012 neuplatnil jiné mzdové nároky než v žádosti podané dne 15. 9. 2011 (mzdu za měsíc červenec 2011 a odstupné) a že žádost o uspokojení mzdových nároků ze dne 15. 9. 2011 podal ještě před vydáním příkazu k úhradě mzdových nároků za měsíce květen a červen 2011 dne 22. 11. 2011, nelze považovat jeho (opakovanou) žádost ze dne 4. 1. 2012 za nepřipustné uplatnění dalších mzdových nároků vůči témuž zaměstnavateli před uplynutím 12 měsíců ode dne vydání příkazu k úhradě mzdových nároků ve smyslu ustanovení § 5 odst. 1 věty druhé zákona č. [118/2000](#) Sb. Závěr odvolacího soudu, že správní orgán rozhodl v souladu se zákonem, pokud žádost žalobce o uspokojení mzdových nároků podanou dne 4. 1. 2012 zamítl, proto není správný.

Protože rozsudek odvolacího soudu není – jak vyplývá z výše uvedeného – správný a protože nejsou podmínky pro zastavení dovolacího řízení, pro odmítnutí dovolání, pro zamítnutí dovolání a ani pro změnu rozsudku odvolacího soudu, Nejvyšší soud České republiky tento rozsudek zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.) a věc vrátil odvolacímu soudu (Krajskému soudu v Ostravě) k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)